

נציגות המועצה המדעית

9/3/16

עמדת נציגות המועצה המדעית של מינהל המחקר החקלאי בנושא "העתקת המינהל צפונה"

- מינהל המחקר החקלאי (מרכז וולקני), שחוגג השנה 95 שנה של מחקר ופיתוח לטובת אזרחי מדינת ישראל, הוא מהמובילים בעולם במחקר חקלאי והוביל את ישראל להישגים כלל עולמיים. מדינת ישראל הנית מההישגים לחיזוק קשרים בינלאומיים.
- הנכס העיקרי של מינהל המחקר הוא ההון האנושי שהתמחה בכל מגוון תחומי החקלאות. קבוצות המחקר פועלות בשיתוף פעולה ובאופן מתואם בכל נושאי החקלאות והסביבה החשובים למדינה, כולל: ייעול הייצור בענפי החי והצומח, בטיחות המזון, שימור משאבי המים והקרקע, הקיימות ואיכות הסביבה, ושימור ושיפור איכות המוצר. תוצרי המחקר של חוקרי המינהל זוכים להכרה והוקרה בינלאומיים ומשמשים כמודל לחיקוי בעולם.
- החלטת הנהלת המשרד להעביר את מרכז וולקני "כמה שיותר צפונה", לא תביא כפי שהצהיר השר "להרחבת המחקר והפיתוח החקלאי ובמקביל לחיזוק הפריפריה", **אלא לפירוק מינהל המחקר בשלבים עד לסגירתו** – תוך הקמה של מרכז קטן בצפון, מוגבל במספר החוקרים וביכולותיו המחקריות, שייתן שירותים בתחום איכות המוצר בלבד. תחומי מחקר אחרים יזנחו!
- מיקום מרכז וולקני במרכז הארץ מהווה יתרון גדול לחקלאות ישראל. הוא מאפשר נגישות וקשרים יומיים עם מיטב מוסדות המחקר בארץ, אוניברסיטאות ומרכזי מחקר של חברות הביוטכנולוגיה, הזרעים ההשקיה והתשומות החקלאיות.
- מינהל המחקר קשור הדוק עם אוניברסיטאות במרכז, ובמיוחד עם הפקולטה לחקלאות ברחובות. מאות תלמידי מחקר מבצעים מחקריהם לתארים מתקדמים במרכז וולקני ועשרות מחוקרי המכון מלמדים בפקולטה. **סגירה של מינהל המחקר או "העתקתו" צפונה יגרמו לנזק אדיר להכשרה החקלאית במדינה.**
- הצעת ה"העתקה" יוצרת מצב של אי ודאות שיקשה על קליטת חוקרים חדשים וסגל טכני. חוקרים מנוסים התורמים לחקלאות ישראל, לא יעברו לצפון משום שבני משפחותיהם עובדים באזור המרכז.
- חלק ניכר מעבודת המחקר במינהל מתבצע ע"י מאות תלמידי מחקר לתארים מתקדמים בחקלאות. מכיוון שאין בצפון הארץ אוניברסיטה שמכשירה תלמידי מחקר בתחום החקלאות, **לא ניתן יהיה לקיים מחקר מתקדם בהיקף רחב וברמה גבוהה בצפון.**
- המיקום המוצע בצפון אומנם יקל על ביצוע ניסויים בגליל המזרחי והעליון אך יפגע בפעילות בשאר אזורי הארץ. יפגעו במיוחד מחקרים בדרום, בנגב ובערבה, במיוחד בתחומים הקשורים ליובש וחקלאות בתנאי מדבר בעידן של שינויי אקלים.
- ללא מחקר חקלאי אין חדשנות, וללא חדשנות החקלאים והחקלאות בארץ לא ישרדו. הבסיס לקיומו של עם הוא ייצור עצמי של מזון, במיוחד במדינה מוקפת אויבים שמאוימת בחרם מצד העולם. סגירת מינהל המחקר החקלאי תביא לאסון למדינה ולדורות הבאים.
- הצהרת השר ש"העתקת" מרכז וולקני "תשחרר אלפי דירות לשוק ותקל על בעיית הדיור במרכז הארץ" היא זריית חול בעיני הציבור. שטחי מחנה צריפין, ליד מתחם וולקני, משתחררים לבניה של עשרות אלפי יחידות דיור. עיריית ראשון לציון, שאחראית על מתחם וולקני, מתנגדת לשינוי הייעוד של הקרקע ולהפיכתו לאזור מגורים, כדי למנוע השמדת אחת הריאות הירוקות האחרונות באזור גוש דן.

לסיכום: מרכז וולקני צבר ידע ומומחיות במשך כמעט מאה שנה. ראשי משרד החקלאות ופיתוח הכפר קובעים: ש"מינהל המחקר החקלאי... נחשב למכון מחקר ברמה עולמית, הנמנה עם הידועים מסוגו בעולם". המעבר לצפון יביא לחיסולו של מרכז וולקני ולפגיעה אנושה במחקר החקלאי בישראל. **לסגור ולהרוס ניתן בהרף עין, לבנות מוסד כזה צריך מאה שנה!**

